

Synpunkter nationell biblioteksstrategi

Vi anser att utkastet är en bra grund för fortsatt arbete med strategin. Det är bra med fokus på humparna men vi önskar mer om omvärldsspaning och utveckling. Vi tycker att det är positivt med hög delaktighet i strategiarbetet, att det är transparent. Vi önskar att den blir mer stödjande än detaljstyrande. Det behövs en tydligare "viljeinriktning" på övergripande nivå, vilka val ska vi göra, vart är vi på väg? Vi önskar tydligare viktning och gradering av punkterna i strategin – vad är viktigast och mest akut. Vi saknar tidsplan och mätbara mål samt till viss del ansvarsfördelning, vem delar ut uppdrag och fördelar ansvar. Stora myndigheter talar inte alltid samma språk.

Mål demokrati:

Det är bra att frågan om biblioteksjuridik kommer upp, men vi anser att den behöver fördjupas. KB kan ha en juridisk roll, och uppdraget bör i så fall tydliggöras. Gemensam kompetensutveckling är bra, både för att få en förståelse för vad andra gör och för att få nödvändig kompetens på biblioteken. Vi tycker att det är viktigt med en lånecentral för att få tillgång till mångspråk men önskar också att det ska gå att få kompetensstöd för inköp, och katalogisering.

Vi är tveksamma till detaljstyrning för gallring, det tror vi sköts bäst på lokal nivå, dock med kompetens för de som gallrar så inte material försvinner. Tanken med biblioteket i totalförsvaret är nog god men behöver konkretiseras och förankras om den ska vara kvar i strategin.

Mål tillgänglighet:

Nationalisering utjämnar klyftor, vi är positiva till nationella digitala tjänster, nationell fortbildning och nationellt lånekort – det blir lika för alla, enkelt och snabbt. Det kan dock också innebära en fara vi behöver samverka inte bli styrda uppifrån, viktigt att tydliggöra nationellt kontra kommunalt bestämmande.

Vi ser det som en angelägenhet för hela biblioteksvärlden att förändra den traditionella bilden av bibliotek till något som stämmer bättre överens med vad biblioteken i dag står för. Det finns fördelar med att staten tar ansvar för likvärdighet, det bidrar till jämlik tillgång oberoende av var man bor, men det är viktigt med en realistisk syn på det hela - strukturell diversifiering måste vara möjlig. Det är bra att uttala tanken om att vi ska behålla våra nuvarande användare samtidigt som vi behöver locka nya grupper och användare. Bibliotekens grundidentitet ska bestå samtidigt som vi behöver anpassa oss efter omvärldens behov.

Mål utbildning:

Stöd öppen tillgång för alla anser vi är en viktig punkt som bör vara kvar och tydligt uttalas, det är viktigt t ex för studerande på Komvux. Vi gillar också idén om lärmödel för skolbibliotek, kompetens saknas, vilket skapar ojämlikhet.

Vi tror inte på tanken med integration/samlökalisering av skolbibliotek och

folkbibliotek. Vi tror att det är svårt att efterleva avtal kring var ansvaret ligger och att det kommer att bli en sammanblandning av verksamheter som endera biblioteksformen kommer att förlora på.

Mål läsning:

Även mindre bibliotek behöver tillgång till digitala läsprojekt som exempelvis Bibblix, det hänger ihop med tillgänglighetsfrågan och jämlikhetstanken. Lägg mer vikt på personalens betydelse när det gäller förmedling av medier och tjänster.

Här bör också bilden av bibliotekarieprofessionen förstärkas och värnas om.

Mål digitalisering:

Vi anser att det är viktigt att behålla möjlig åtgärd att gammalt material digitaliseras, och tillgängliggörs. Digitalisering skall då ske till rätt format (inte html).

Vi skulle önska mer tankar kring vilka utbildningsinsatser som behövs för att personal ska få rätt kompetens inom den digitala delen. En sådan insats skulle kunna lösas på nationell nivå. Kan idén med KB:s gemensamma upphandling av t.ex. e-tjänster/-böcker åsidosätta grundtanken med upphandling? Viktigt att detta klargörs.

Mål infrastruktur:

Strategin innehåller bra mål för infrastruktur, t ex fjärrlån och att e-resurser tillgängliggörs via sökmotorer. Fjärrlånestruktur är viktigt för demokratin.

Vi är helt eniga med humpen projektträsket. Fördela pengar istället, det ger bättre långsiktig verkan och sparar arbetstid. Dessutom mäktar ofta små bibliotek inte med projekt, varken ansökan eller genomförande.

När det gäller bibliotekarieutbildningen anser vi att den idag ligger för långt från verkligheten när det gäller folkbiblioteksverksamhet. Viktig hump att ha kvar i strategin. Se över innehållet och inte bara till utbildningsvolym. Den bör vara både teoretisk men också så praktisk så att man kan börja jobba direkt efter utbildningen. Gärna ett samarbete mellan biblioteken och utbildningsämbeten. Utbildningen bör också delas så att forskningsinriktningen skiljs från folkbiblioteksutbildningen. I folkbiblioteksutbildningen bör också praktik införas igen. Texten om de fyra förslagen för regionbiblioteken behöver förtydligas. Tanken om att regionbibliotekens uppdrag ska vara "tydligt och likartat över hela landet" är bra och önskvärt, men det behöver vara tydligt vem/vilka som fördelar ansvar.

Folkbibliotekscheferna i Bibliotek Värmland